

Uniwersytet
Wrocławski

RZĄDY PRAWA JAKO WARTOŚĆ UNIWERSALNA

Księga jubileuszowa

Profesora Krzysztofa Wójtowicza

redakcja
Artur Kozłowski

Wrocław 2022

RZĄDY PRAWA JAKO WARTOŚĆ UNIWERSALNA

Księga jubileuszowa

Profesora Krzysztofa Wójtowicza

RZĄDY PRAWA JAKO WARTOŚĆ UNIWERSALNA

Księga jubileuszowa Profesora Krzysztofa Wójtowicza

pod redakcją

Artura Kozłowskiego

Uniwersytet Wrocławski
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
ORCID: [0000-0003-4386-3343](https://orcid.org/0000-0003-4386-3343)

Wrocław 2022

Kolegium Redakcyjne

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

dr Julian Jezioro – zastępca przewodniczącego

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

mgr Bożena Górna – członek

mgr Aleksandra Lassota – członek

Publikacja współfinansowana ze środków funduszu Uniwersytetu Wrocławskiego na rzecz badań naukowych i komercjalizacji ich wyników (20404).

Recenzenci: *prof. dr hab. Maciej Perkowski, UwB;*

dr hab. Wojciech Staszewski, prof. KUL

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Korekta (język polski): *Aleksandra Dorywała, Marta Godlewska, Karina Sołtysiak, Magdalena Wojcieszak*

Korekta (język angielski): *Now English Barbara Skatacka-Harrold*

Projekt i wykonanie okładki: *Andrzej Malenda*

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszką, eBooki.com.pl*

Fot. na stronie 7 za zgodą Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu.

Druk: *Agencja Reklamowa TOP, Agnieszka Łuczak*

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISBN 978-83-66601-85-7 (oprawa miękka)

ISBN 978-83-66601-86-4 (oprawa twarda)

ISBN 978-83-66601-87-1 (online)

Profesor Krzysztof Wójtowicz

Uniwersytet Wrocławski, uroczystość jubileuszu 70. urodzin Profesora Krzysztofa Wójtowicza. Na zdjęciu od lewej: Adriana Kalicka-Mikołajczyk, Dagmara Kornobis-Romanowska, Artur Kozłowski, Krzysztof Wójtowicz, Justyna Bazylińska-Nagler, Agata Wnukiewicz-Kozłowska, Dariusz Adamski, Aleksander Cieśliński, Agnieszka Frąckowiak-Adamska, Jakub Kociubiński, Barbara Mielnik, Wojciech Kilarski, Bartłomiej Krzan, Michał Stępień. Fot. Bartosz Palewicz.

Spis treści

Słowo od redaktora	15
Życiorys Profesora.....	17
Wykaz najważniejszych publikacji	25
Wykaz wypromowanych doktorów	37
 CZĘŚĆ I. PRAWO KRAJOWE	
Ryszard Balicki	
Pozycja ustrojowa Prezydenta RP (uwagi w związku z propozycją noweli- zacji Konstytucji RP zgłoszoną w 2020 r.)	41
Stanisław Biernat	
Czy obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej powinni mieć pra- wo zrzeszania się w partiach politycznych w Polsce?	49
Marek Bojarski, Katarzyna Liżyńska	
O (bez)zasadności czynów przepołowionych	63
Krystian Complak	
Tajwan: prawdziwa historia Trybunału Konstytucyjnego, którego nie było... ..	73
Monika Florczak-Wątor	
Orzecznictwo Federalnego Trybunału Konstytucyjnego jako punkt odniesie- nia w argumentacji konstytucyjnej polskiego Trybunału Konstytucyjnego ...	91
Józef Frąckowiak	
O tworzeniu, stosowaniu i nauczaniu prawa	107
Leszek Garlicki	
<i>Reczkowicz p. Polsce</i> , czyli o sojuszu europejskich Trybunałów.....	119
Mirosław Granat	
The meaning of human dignity in constitutional law	133
Hanna Gronkiewicz-Waltz	
Uwarunkowania osiągnięcia spójności Konstytucji RP, ustawy o NBP i trak- tatu lizbońskiego	143
Mariusz Jabłoński	
Z kręgu rozważań o uprawnieniach „nadzwyczajnych” prezydenta RP	159

Maria Kruk	
Wokół wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie kadencji Rzecznika Praw Obywatelskich	173
Małgorzata Masternak-Kubiak	
Kontrola wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	187
Mirosław Stec	
Reforma ustroju województwa z 1998 r. – geneza, założenia, projekt	201
Michał Stępień	
Sądowy immunitet państwa a Trybunał Konstytucyjny	215
Hanna Suchocka	
Zmieniająca się funkcja idei tożsamości konstytucyjnej	229
Andrzej Szmyt	
Próba zmiany art. 90 Konstytucji RP z 1997 r.	241
Piotr Tuleja	
Artykuł 90 Konstytucji RP jako podstawa ratyfikowania umów międzyna- rodowych	253
 CZĘŚĆ II. PRAWO MIĘDZYNARODOWE	
Justyna Bazylińska-Nagler	
Od dywergencji do konwergencji – prawa do rozwoju i życia w czystym środowisku obecnych i przyszłych pokoleń jako filary zrównoważonego rozwoju	265
Anna Czaplińska, Władysław Czapliński	
Czy art. 9 Konstytucji RP jest sprzeczny z Konstytucją?	281
Elżbieta Dynia	
Kształtowanie się zasady demokratycznej formy rządów w prawie między- narodowym	295
Andrzej Gadkowski, Tadeusz Gadkowski	
Problematyka podmiotowości w kontekście minimum definicyjnego orga- nizacji międzynarodowych	321
Elżbieta Karska	
Prawa człowieka wobec biznesu i korporacji transnarodowych – wzajem- ne relacje a nowe tendencje w świetle prawa międzynarodowego	339
Artur Kozłowski, Agata Wnukiewicz-Kozłowska	
Zasada <i>pacta sunt servanda</i> – uwagi na tle członkostwa Polski w Unii Euro- pejskiej	351

Roman Kwiecień

Otwarcie prawa krajowego na prawo międzynarodowe, źródłowy sens i rola <i>rule of law</i> a kontrowersja monizm–dualizm	373
---	-----

Piotr Łaski

Refleksje na temat zwyczaju międzynarodowego	395
--	-----

Jerzy Menkes

Czy leci z nami pilot? – czyli o polskich wersjach językowych bilateralnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w obiegu prawnym w Polsce ..	405
---	-----

Cezary Mik

Agresja Rosji na Ukrainę i jej konsekwencje dla rządów prawa na poziomie międzynarodowym. Szkic problematyki	429
--	-----

Barbara Mikołajczyk

<i>Pacta sunt servanda</i> pod presją migracyjną. Uwagi na temat kryzysu na polsko-białoruskiej granicy	471
---	-----

Tomasz Srogosz

Demokracja i rządy prawa w Australii w kontekście kolonialnej przeszłości państwa i Pierwszych Narodów	485
--	-----

CZĘŚĆ III. PRAWO EUROPEJSKIE

Monika Adamczak-Retecka

6 <i>versus</i> 33. Pierwsza sprawa klimatyczna przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka	503
---	-----

Jacek Barcik

Zasada państwa prawnego jako element europejskiej tożsamości konstytucyjnej	511
---	-----

Aleksander Cieśliński, Ewa Bobin-Dobrzańska

Dopuszczalność stosowania środków tymczasowych wobec uchybień zobowiązaniom państwa członkowskiego UE	523
---	-----

Agnieszka Frąckowiak-Adamska

Naruszanie praw podstawowych lub praworządności jako przyczyna odmowy przekazywania osób w Unii Europejskiej	543
--	-----

Robert Grzeszczak

Nie zatrzymuj się – bo upadniesz. Kryzysy i nieoczywisty rozwój struktur integracyjnych ostatniej dekady	555
--	-----

Adriana Kalicka-Mikołajczyk

Jurysdykcja Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach dotyczących Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	569
--	-----

Jakub Kociubiński	
Europejski system ochrony przed szkodliwymi subsydiami zagranicznymi – między beczynnością a protekcjonizmem	585
Tomasz Tadeusz Koncewicz	
From POLEXIT to E(U)EXIT? Poland, European Union and beyond. The essay in constitutional pessimism	597
Dagmara Kornobis-Romanowska	
Rola i znaczenie krajowych organów ochrony prawnej dla budowania Unii Europejskiej jako wspólnoty opartej na prawie. Rozważania na podstawie art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE	619
Bartłomiej Krzan	
Zasada solidarności w prawie Unii Europejskiej	633
Katarzyna Kubuj	
O pierwszeństwie prawa Unii Europejskiej w orzecznictwie najwyższych francuskich sądów: nowe idee czy stare dylematy?	647
Sylwia Majkowska-Szulc	
Zasady pluralizmu mediów i swobody odbioru w Unii Europejskiej w kontekście zmiany warunków udzielenia koncesji osobom prawnym z udziałem osób zagranicznych	657
Justyna Maliszewska-Nienartowicz	
Promowanie wartości Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej	673
Barbara Mielnik	
W sprawie tożsamości europejskiej	689
Michał Rynkowski	
Współczesny pleban między biskupem a wójtem, czyli o prawie duchownego do rzetelnego procesu sądowego w rozumieniu art. 6 EKPC	705
Roman Wieruszewski	
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej – <i>think tank</i> czy <i>watch-dog</i> ?	715
Anna Wyrozumka	
Trybunał Konstytucyjny na początku walki o niewykonywanie wyroków Trybunału Sprawiedliwości UE (orzeczenia U 2/20 i Kpt 1/20)	733
Mieczysława Zdanowicz, Anna Doliwa-Klepacka	
Funkcjonowanie europejskiej inicjatywy obywatelskiej na przykładzie <i>Minority SafePack</i>	753
Bibliografia	763

Trudno o lepszą kompozycję naukową. Doniosła tematyka, plejada znakomitych Autorów i Adresat, który tematykę uosabia. W efekcie powstało Dzieło na miarę Jubilata, któremu je zadedykowano. Na temat praworządności napisano wiele, ale nie ujmując nic dotychczasowym twórcom, takiego Opracowania jeszcze nie było. Znakomita koncepcja redakcyjna i autorskie wykonania poszczególnych tekstów nie pozwalają pozostać wobec nich obojętnym, tak z perspektywy nauki, jak i praktyki prawa. Współczesne realia (lokalne, regionalne i globalne) determinują mimowolny renesans wartości klasycznych i konieczność poszukiwań nowości rokujących klasycznie. Doskonałość prawa zawiera się wszakże w jego nieustannym doskonaleniu...

Prof. dr hab. Maciej Perkowski

Opracowanie zawiera teksty przygotowane przez cenionych znawców z zakresu nauk prawnych, wywodzących się z różnych ośrodków naukowych, a dedykowane są one Panu Profesorowi Krzysztofowi Wójtowiczowi w związku z jubileuszem Jego pracy badawczej. Tematyka tomu jest efektem inspiracji pracami i zainteresowaniami naukowymi Jubilata, jest On bowiem wybitnym specjalistą prawa konstytucyjnego, prawa międzynarodowego i prawa europejskiego.

Redaktorowi udało się połączyć pasje naukowe Uczzonego-Jubilata, ujmując te trzy obszary badawcze pod znamienym tytułem *Rządy prawa jako wartość uniwersalna*.

Dzieło to stanowi bardzo ciekawe i wartościowe opracowanie, które dotyka wielu aktualnych zagadnień natury prawnej. Zawarte w nim rozprawy przyczynią się do refleksji nad rozwojem prawa, jak też skłonią do dyskursu nad aktualnymi problemami zarówno prawa krajowego, prawa międzynarodowego, jak i prawa europejskiego. Bez wątpienia zainteresuje nie tylko specjalistów czy też osoby zajmujące się wspomnianymi obszarami badawczymi, ale wszystkich, którym bliskie są zagadnienia rozwoju prawa i rządów prawa.

Dr hab. Wojciech Staszewski, prof. KUL

ISBN 978-83-66601-85-7 oprawa miękka

ISBN 978-83-66601-86-4 oprawa twarda

ISBN 978-83-66601-87-1 online